

■ MITEN SINÄ HOITAISIT

TOIMITTANEET: RAILI KAUPPINEN, ANNELI LAUHIO, BRITA LILJESTRÖM, ANNA-KAISA PERE, ANNE PITKÄRANTA, TOM SCHEININ, SEPPO SOINILA

RAILI KAUPPINEN
dosentti, sisätautien kliininen
opettaja
HY, HUS

Kun näkö sumenee – osa 1

Lähtötilanne

Kolmekymmentävuotias nainen kävi ensimmäisen raskautensa vuoksi seurantakäynneillä sairaalan äitiyspoliklinikassa. Hän oli ollut insuliinihoitoinen diabeetikko 8-vuotiaasta lähtien. Kolmannellatoista raskausviikolla nainen huomasi, ettei nähnytään aivan tarkasti.

KUVA 1.

Potilaan silmänpohjakuvat 24. raskausviikolla.

Vasen silmä.

Oikea silmä.

Potilaan diabetes oli ollut kohtalaisessa tasapainossa, vaikka glukoosiarvot olivat vaihdelleet välillä 2-16 mmol/l ja hypoglykemiaa oli herkästi (1). Naisella ei kuitenkaan ollut todettu komplikaatioita vuosien saatossakaan (2). Potilas oli aina ollut liikunnallinen, hän ratsasti ja ulkoili koiriensä kanssa. Sydän- ja verisuonisairauksiin liittyviä riskitekijöitä oli muutama: diabetes, verenpaine, tupakointi. Nainen työskenteli laboranttina.

Raskaus sujui hyvin, eikä naisella ollut alkuvaiheessa pahoinvointia. Verensokerit taasoittuivat ensimmäisen ja toisen kolmanneksen aikana lähes normoglykeemiseksi (HbA_{1c} 9,2 % - 7,3% - 6,5%). Nainen lopetti tupakoinnin heti raskaaksi tultuaan ja tarkkaili ruokavaliotaan. Paino nousi sopivasti ja sikiö voi hyvin.

Naisen silmänpohjat oli kuvattu juuri ennen raskautta eikä ongelmia ollut todettu. Oikealla oli temporaalisesti ja vasemmalla lateraalisesti muutamia mikroaneurysmia (3), muuten silmänpohjat olivat terveet.

Kolmannellatoista raskausviikolla potilas huomasi, että hänen oli vaikea nähdä töissään geelikuvaa tarkasti. Hän mainitsi asiasta seu-

Miten etenet?

- Miten tulkitset kuvat?
- Miten hoidat potilasta?

Tapauksen seuraava osa julkaistaan Lääkärilehdessä 7/2010, joka ilmestyy 19.2.

Kirjallisuutta

- 1 Saha M-T, Keskinen P. Lasten ja nuorten diabeteksen hoitotulokset paranevat. *Suom Lääkäril* 2009;64:2453-7.
- 2 Tossavainen P, Tapanainen P. Nuoruusikäisten tyypin 1 diabeetikoiden hoidettavat lisätaudit. *Duodecim* 2004;120:1175-80.
- 3 Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin, Suomen Silmälääkäriyhdistyksen ja Diabetesliiton lääkarineuvoston asettama työryhmä. Diabeettinen retinopatia. Käypä hoito 12.6.2006.

rantakäynnillä äitiyspoliklinikassa, ja lääkäri pyysi häntä ottamaan yhteyttä terveysasemalle, jossa hoidetaan diabeetikkojen silmäasiat. Kesäkuukausien vuoksi silmänpohjien kuvausaika saatiin yksityiseltä silmälääkäriasemalta maksusitoumuksella vasta kuukauden kuluttua ja kuvien tulkinta (kuva 1) tavoitti terveyskeskuslääkärin pari viikkoa kuvauksen jälkeen. Naisen näkö heikkeni kesäkuukausien aikana jatkuvasti. Näkö oli heikko etenkin hypoglykemioiden ja hämärän aikana mutta parani, kun potilas söi. ■

Ota kantaa sähköisesti

Ota kantaa tapaukseen Fimnetin keskustelutaululla. Aineisto löytyy lehden verkkosivuilta osoitteesta www.laakarilehti.fi > Miten sinä hoitaisit sekä Fimnetin keskustelutaululta osoitteesta <http://www.fimnet.fi/mitensinahoitaisit/>

Suljetulle keskustelutaululle oikeuttavat tunnukset saat nopeasti osoitteesta <http://www.fimnet.fi/tunnus/> tai sähköpostiosoitteesta fennomed@fimnet.fi